

NOVO LICE ZDRAVLJA

An abstract graphic on the right side of the cover, rendered in a vibrant teal color. It depicts a stylized human figure in profile, facing right. The figure is composed of several thick, geometric lines that define the head, neck, torso, and limbs, creating a modern, architectural look. The figure's arm is raised, and its leg is bent, suggesting a dynamic pose.

Smjernice za
budućnost

**health
comm**

FORUM 2025

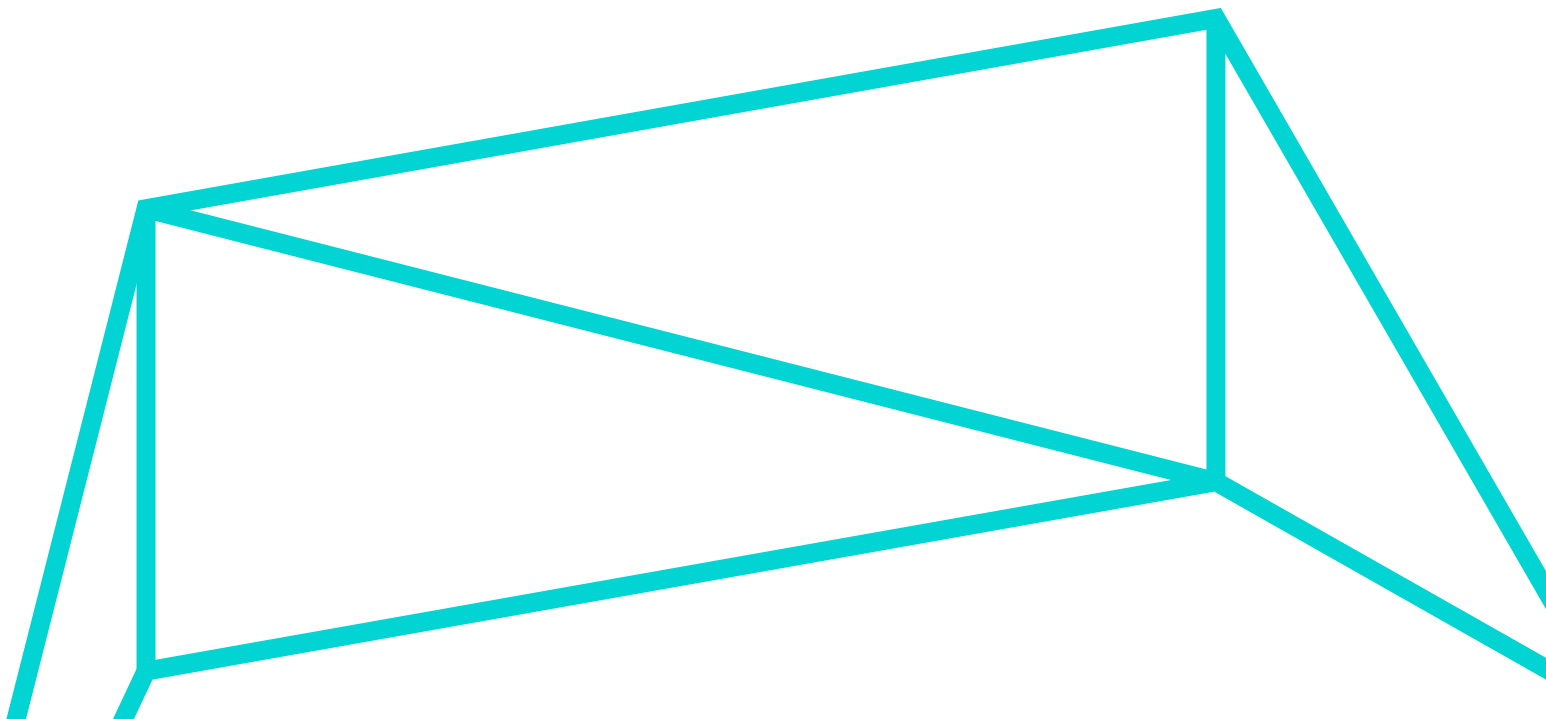
Zdravlje u Hrvatskoj sve se češće percipira kao isključiva odgovornost pojedinca, no podaci i stvarnost pokazuju da je ono **ključan faktor stabilnosti društva i otpornosti gospodarstva**. Istodobno, zdravstveni sustav je suočen s demografskim starenjem, padom fertiliteta, iseljavanjem radno sposobnog stanovništva i sve izraženijim pojavnostima kroničnih bolesti.

Hrvatska godišnje izdvaja oko 7,0% BDP-a za zdravstvo, dok je prosjek EU gotovo 11%. Očekivani životni vijek u Hrvatskoj iznosi 77 godina, što je čak pet godina manje od prosjeka Europske unije (82), dok su zdrave godine života u Hrvatskoj 66,8 godina. Iako Hrvatska ima dobre rezultate u nekim pokazateljima, poput broja zdravih godina, gubi se prosječno gotovo 12 godina života u bolesti. **To ima ozbiljne posljedice za produktivnost, javne financije i kvalitetu života stanovništva.**

U međuvremenu, **prevencija ostaje nedovoljno uključena u svakodnevnu praksu**. Cijepljenost protiv bolesti poput ospica i COVID-19 opada, pretilost među djecom je među najvišima u EU, a kronične bolesti sve više pogađaju i mlađe dobne skupine. Paralelno, povjerenje građana dodatno slabi zbog fragmentacije usluga, osjećaja nejednakosti i sve većeg oslanjanja na privatni sektor.

Digitalni alati i zdravstveni podaci još uvijek nisu dovoljno integrirani u sustav. Elektronički kartoni postoje, ali su zatvoreni sustavi, nedostaje interoperabilnost i analitika koja bi omogućila personaliziranu i prediktivnu skrb.

Treći po redu **HealthComm Forum 2025**, u organizaciji **Val grupe**, održan pod **pokroviteljstvom Europskog parlamenta i Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske**, okupio je vodeće ljude iz znanosti, zdravstvenih ustanova, industrije, civilnog društva i državne uprave oko zajedničkog cilja: kako izgraditi sustav zdravlja koji odgovara stvarnim potrebama građana, podržava gospodarstvo i omogućuje više zdravih godina života. Potrebno je prijeći iz sustava koji liječi bolesti prema sustavu koji čuva zdravlje, poticati prevenciju i međusektorsku suradnju te osigurati više zdravih godina života za sve građane.

Unatoč različitim ulogama i pogledima, iz svih panela i razgovora proizašle su zajedničke smjernice koje definiraju korake koje bi trebalo poduzeti – planski, sustavno i kontinuirano kako bi se taj cilj postigao, a one uključuju:

1 USVAJANJE NOVOG STRATEŠKOG OKVIRA - OD SUSTAVA BOLESTI PREMA SUSTAVU ZDRAVLJA

Zdravstvena politika mora biti usmjerena na očuvanje zdravlja, a ne samo na liječenje bolesti. Potrebno je **redefinirati nacionalne prioritete i mjere uspjeha, s naglaskom na prevenciju, zdrave godine života i aktivno starenje**. To uključuje i prepoznavanje zdravlja građana kao temeljnog cilja u svim javnim politikama, od obrazovanja i prehrane do urbanizma i fiskalne politike.

2 PROVEDBA PRISTUPA „ZDRAVLJE U SVIM POLITIKAMA“ („HEALTH IN ALL POLICIES“).

Potrebno je **institucionalizirati multisektorski pristup zdravlju kroz sve razine** javne uprave i zakonodavne inicijative, uključujući obrazovanje, financije, okoliš i zapošljavanje – kako bi zdravlje postalo kriterij u svim javnim odlukama.

3 SNAŽNA PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Obiteljska medicina mora postati temelj koordinirane i kontinuirane skrbi. Ključno je **smanjiti administrativno opterećenje liječnika, osigurati timski rad u primarnoj praksi (uključujući psihologe, nutricioniste, fizioterapeute) te omogućiti proaktivni pristup zdravlju građana**. Pilot projekti timova u zajednici pokazali su potencijal, ali sada im je potrebna širina i stabilno financiranje.

4 ZDRAVSTVENI PODACI KAO ALAT ZA PROMJENU

Zdravstveni podaci predstavljaju neiskorišteni potencijal za transformaciju sustava iz onog koji reagira u onaj koji predviđa. Potrebno je **uspostaviti jasnu nacionalnu strategiju za digitalno zdravstvo koja uključuje standardizaciju, interoperabilnost, zaštitu privatnosti i razvoj analitičkih kapaciteta**. Umjetna inteligencija i big data mogu omogućiti personaliziranu prevenciju i ranu intervenciju, ali samo ako građani i zdravstveni djelatnici imaju povjerenje u sustav.

5 KONTINUITET SKRBI: ZDRAVSTVENO PUTOVANJE PACIJENTA - OD DIJAGNOZE DO ŽIVOTA

Ljudi koji žive s dijagnozom ne smiju biti prepušteni sami sebi. Sustav mora **osigurati kontinuitet informacija, emocionalnu i socijalnu podršku te jasne točke orijentacije kroz cijelo liječenje**. To podrazumijeva izgradnju funkcionalnih navigacijskih mehanizama za pacijente, jačanje uloge udruga i formalno priznanje uloge iskustvenih vodiča i zdravstvenih asistenata.

6 OTVORENO PARTNERSTVO ZA INOVACIJE

Održivi zdravstveni sustav zahtijeva suradnju, između javnog i privatnog sektora, znanosti, industrije i društva. Potrebno je **otvoriti vrata inovacijama, ubrzati procese evaluacije i uvođenja novih tehnologija (uključujući digitalne terapije, sustave podrške u odlučivanju, platforme za samopomoć), te osigurati regulatornu jasnoću i stabilnost**. Suradnja se mora temeljiti na transparentnim pravilima i zajedničkim ciljevima.

7 JEDNAKA I PRAVOVREMENA DOSTUPNOST LIJEKOVA

Farmaceutska politika mora **osigurati da svi građani, bez obzira na zemlju ili veličinu tržišta, imaju pravovremeni pristup sigurnim i učinkovitim lijekovima**. Potrebno je provesti europske mehanizme koji potiču transparentnu nabavu, brži ulazak inovacija na tržište, ali i stabilnost generičkog segmenta koji čuva održivost sustava.

8 MJERENJE ISHODA

Vrijeme je za redefiniciju sustava pokazatelja i kriterija uspjeha. Umjesto fokusiranja na broj pregleda, hospitalizacija ili potrošnje po pacijentu, sustav mora **početi mjeriti ishod - kvalitativno i kvantitativno**. Uključivanje mjera poput broja zdravih godina, kvalitete života pacijenata, iskustva korisnika i učinkovitosti prevencije ključno je za strateško upravljanje.